

Tájékoztató alapellátásban dolgozó orvosok részére

Budapesten a Fővárosi Önkormányzat megbízásából patkánymentesítési feladat ellátása körében 2019 májusától egy intenzív többletirtási program veszi kezdetét. A program keretében nagy területen (elsőként az I., V., VI., VII., VIII., IX., XIII., XIV., XIX. és XX. kerületekben) kerül sor K-vitamin antagonistákkal tartozó - **második generációs véralvadásgátló hatóanyagot** (jellemzően *difenakumot, bromadiolont, difetialont, brodifakumot* vagy *flokumafent*) **tartalmazó rágcsálóirtószer**ek kihelyezésére. A K-vitamin antagonisták az endoplazmatikus retikulum membránján elhelyezkedő – a K-vitamin újrahajósításáért felelős – K-vitamin epoxid redukáz enzim gátlásán keresztül a K-vitamin dependens véralvadási faktorok (II,VII,IX,X) aktív formájának kialakulását gátolják. A hatás kifejtéséhez egyszeri nagy adag, vagy tartós adagolás szükséges.

Ezeknek a véralvadásgátló hatóanyagoknak az **ellenszere a K₁-vitamin**.

Véletlenszerű egyszeri kis mennyiség fogyasztása emberben mérgezést általában nem okoz.

- gyermekkorban ilyen esetben 10 mg Konakion per os adása javasolt
- felnőtteknél ilyen esetben 20 mg Konakion per os adása javasolt

Nagyobb mennyiség elfogyasztása esetén

- gyermekkorban 10 mg Konakion per os adása és a fogyasztás időpontjától számított 12 óra múlva INR meghatározás javasolt. Normál eredmény esetén további teendő nem szükséges. Kóros eredmény esetén a K-vitamin ismétlése és INR kontroll a teendő. Ezt a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Toxicológiai és Anyagcsere Osztálya vállalja, a betegeket ide kell irányítani kóros eredmény esetén. (Tel:+36-1-333-50-79)
- felnőttekben 20 mg Konakion per os adása és a fogyasztás időpontjától számított 12 óra múlva INR meghatározás javasolt. Normál eredmény esetén további teendő nem szükséges. Kóros eredmény esetén a K-vitamin ismétlése és INR kontroll a teendő. A betegeket a területileg illetékes Sürgősségi Betegellátó Osztályra kell irányítani további ellátás céljából.

Suicid szándékkal történt fogyasztás esetén az érintett személy azonnali kórházba irányítása szükséges.

A K-vitamin antagonistákkal szírirodékony tulajdonságuk révén a szervezetben felhalmozódnak. Fennáll a veszélye annak, hogy a méregtől elhullott rágcsálókat a háziállatok (kutya, macska vagy akár sertés) vagy védett madarak (vércsék, ölyvek, baglyok) megeszik és maguk is megmérgeződnek, emellett az elpusztult rágcsálók fertőzéseket közvetíthetnek. Éppen ezért:

Elpusztult patkány lakossági észlelése esetén:

- Az elpusztult patkány teteme minden esetben veszélyes hulladéknak minősül.
- A rágcsálók által terjesztett fertőzések elkerülése érdekében a rágcsálót puszta kézzel ne érintse meg!
- Ha patkánytetemet észlel, e-mail-ben vagy telefonon tegye meg bejelentését az RNBH Konzorcium felé, a patkanyirtasbudapest@gmail.com e-mail címen vagy a +36 70 364 6531 telefonszámon.